

CONGRESUL AUTORITĂȚILOR LOCALE DIN MOLDOVA

Str. Columna 106 A, Chișinău, Republica Moldova (secretariat)
Tel: 22-35-09, Fax: 22-35-29, mob. 079588547, info@calm.md, www.calm.md

Nr.89 din 26 martie 2025

Ministerul Apărării

Cancelaria de Stat

Aviz

*la proiectul Hotărârii Guvernului cu privire la încorporarea cetățenilor
în serviciul militar în termen și cu termen redus în perioada aprilie-iulie 2025
(număr unic 190/MA/2025)*

1. Considerații generale

Congresul Autorităților Locale din Moldova (CALM) a examinat proiectul Hotărârii Guvernului cu privire la încorporarea cetățenilor în serviciul militar în termen și cu termen redus în perioada aprilie-iulie 2025.

CALM a analizat prevederile proiectului HG în cauză prin prisma respectării principiilor de organizare, funcționare și a intereselor autorităților administrației publice locale (APL).

Proiectul Hotărârii Guvernului a fost elaborat în scopul stabilirii numărului de recruți, necesar de încorporat în Armata Națională, elaborării măsurilor organizatorice în vederea asigurării încorporării cetățenilor în serviciul militar în termen și cu termen redus și realizării altor acțiuni.

2. Legislația aplicabilă

- ❖ Carta Europeană a Autonomiei Locale din 15.10.1985;
- ❖ Constituția Republicii Moldova, adoptată la 29 iulie 1994;
- ❖ Legea privind finanțele publice locale nr. 397/2003;
- ❖ Legea privind descentralizarea administrativă nr. 435/2006;
- ❖ Legea privind administrația publică locală nr. 436/2006.

3. Constatări/obiecții

În urma analizei proiectului Hotărârii Guvernului, CALM a constatat următoarele:

La pct.3 din PHG textul „autorităților administrației publice de nivelul al doilea” este expus incorect și urmează a fi înlocuit cu textul „autorităților administrației publice **locale** de nivelul al doilea”.

Din considerentul că autoritățile publice centrale nu pot impune obligații autorităților publice locale, ci numai să recomande întreprinderea unor acțiuni/măsuri necesare, pct.3 din PHG urmează a fi expus în următoarea redacție:

„3. Se recomandă autorităților administrației publice locale de nivelul al doilea să întreprindă măsurile de rigoare pentru înlăturarea neajunsurilor depistate în perioada desfășurării campaniei de încorporare menționate.”

În Nota informativă (*Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative*) la PHG se menționează: „Implementarea prezentei hotărâri nu va implica cheltuieli financiare suplimentare din contul bugetului de stat. Realizarea acțiunilor organizatorice prevăzute de proiect se va realiza **în limitele bugetelor aprobate ale administrațiilor publice locale** și Ministerului Apărării. În concret: - asigurarea financiară a activității comisiilor de recrutare-încorporare, precum și a măsurilor organizate la nivel local privind încorporarea cetățenilor în serviciul militar, transportarea acestora la comisiile de recrutare-încorporare, în organele administrativ-militare teritoriale se va efectua **din contul bugetelor administrațiilor publice locale.**”

Constatăm, că în cazul aprobării Hotărârii Guvernului în cauză, dat fiind faptul că pentru implementarea unor prevederi din PHG urmează a fi utilizate inclusiv **bugetele administrațiilor publice locale**, fără a ține cont de domeniile de competență prevăzute de lege ale subiecților implicați, caracterul raporturilor dintre acestea, vor fi încălcate mai multe prevederi legale, după cum urmează:

Guvernul își desfășoară activitatea în domeniul apărării și securității naționale, în conformitate cu art.4 lit.k) din Legea cu privire la Guvern nr.136/2017.

Legea nr. 435/2006 privind descentralizarea administrativă nu reglementează domeniul apărării naționale drept domeniu propriu de activitate pentru autoritățile publice locale, atât cele de nivelul întâi, cât și cele de nivelul doi.

Potrivit art.109 din Constituția Republicii Moldova, administrația publică în unitățile administrativ-teritoriale se întemeiază pe principiile autonomiei locale, ale descentralizării serviciilor publice, ale eligibilității autorităților administrației publice locale și ale consultării cetățenilor în problemele locale de interes deosebit.

Legea nr.436/2006 privind administrația publică locală, stabilește în art.3 alin. (2), că autoritățile administrației publice locale beneficiază de autonomie decizională, organizațională, gestionară și financiară, au dreptul la inițiativă în tot ceea ce privește administrarea treburilor publice locale, exercitându-și, în condițiile legii, autoritatea în limitele teritoriului administrat.

În conformitate cu art.6 alin. (2) și (3) din Legea nr.436/2006 privind administrația publică locală, raporturile dintre autoritățile publice centrale și cele locale au la bază principiile autonomiei, legalității, transparenței și colaborării în rezolvarea problemelor comune; între autoritățile centrale și cele locale, între autoritățile publice de nivelul întâi și cele de nivelul al doilea nu există raporturi de subordonare, cu excepția cazurilor prevăzute de lege.

În art. 4 și 9 din Carta Europeană a Autonomiei Locale este prevăzut, că atribuirea unei responsabilități unei alte autorități trebuie să țină cont de amploarea și de natura sarcinii și de exigențele de eficacitate și de economie, iar resursele financiare ale colectivităților locale trebuie să fie proporționale cu competențele din Constituție sau din lege.

Potrivit art.3 alin. (1) și (4) din Legea nr.397/2003 privind finanțele publice locale, care se referă la garanțiile autonomiei financiare, bugetele locale (care cuprind: a) bugetele locale de nivelul întâi, care reprezintă bugetele satelor (comunelor), ale orașelor (municipiilor, cu excepția municipiilor Bălți și Chișinău); b) bugetele locale de nivelul al doilea, care reprezintă bugetele raionale, bugetul unității teritoriale autonome cu statut juridic special, bugetele municipale Bălți și Chișinău), constituie elemente independente care se elaborează, se aprobă și se execută în condiții de autonomie financiară, iar orice delegare de competențe suplimentare din partea statului în persoana Parlamentului trebuie să fie însoțită de alocarea de resurse financiare, necesare pentru a acoperi costul exercițiului competenței delegate.

Pentru a evita încălcarea prevederilor legale expuse *supra* și implicit a intereselor autorităților administrației publice locale de nivelul întâi este necesară modificarea pct. 4.2. *Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative* din Nota informativă, astfel ca să fie indicate numai bugetele autorităților administrației publice locale de nivelul al doilea.

Ținând cont de cele menționate, CALM consideră că proiectul Hotărârii Guvernului cu privire la încorporarea cetățenilor în serviciul militar în termen și cu termen redus în perioada aprilie-iulie 2025 poate fi propus pentru aprobare, doar după modificarea prevederilor menționate mai sus.

Cu respect,

Viorel FURDUI
Director Executiv al CALM

Exec: C. Scorțescu,
expert CALM, tel. 22 35 09